

Մ Ա Ս Ե Ա Յ Ա Ղ Ա Ի Ն Ի

Ա. Ի. Ե. Տ. Ա. Բ. Ե. Բ.

Հ Ա Յ Ա Ս Տ Ա Ն Ե Ա Յ Յ

ԹԵՄԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՔ

ՎԻՃԱԿԻՍ ՀԱՅՈՅ ՆԱԽԻՋԵՒԱՆԻ ԵՒ ՊԵՍԱՐԱՊԻՈՅ

ԱՏԵՆՍԿԱՆ ԿԱՐԳԱՂՐՈՒԹԻՒՆՔ,

Օրպազարի եկեղեցւոյ քահանայն, Արժանապատիւ Տէր Յովհաննէս Մանուկեան, իրեն անխոնջ աշխատութեանցը համար ի պայծառութիւն նորակառոյց եկեղեցւոյ քաղաքին, ըստ վկայութեան եւ խնդրոյ ժողովրդականաց Օրպազարի՝ վարձատրեցաւ յԱռաջնորդէն մօրենագոյն փիլոնիւ:

Սեպտեմբերի 16. — Պաղչէսարայի եկեղեցւոյն երէցփոխան Մարտիրոս Ազա Պոյաճեան, այն եկեղեցւոյն պահպանութեանը եւ նորոգութեանը համար փոյթեաւանդն ջանացողութիւն եւ քրանաջան աշխատութիւն ցըցուցած լինելով, ըստ վկայութեան Տէր Յակոբ Աւագ քահանային Սուրենեանց, Առաջնորդին կողմանէ շնորհակալութեան եւ օրհնութեան գիր ընդունեցաւ:

Սեպտեմբերի 23. — Ըստ վկայութեան Հոգեւորական Կառավարութեան Նախիջեւանի Հրաման տրուեցաւ Դաւիթ դպրի Բէշիշեան եւ Պետրոս դպրի Հալաճեան որ եկեղեցական կարգի վերարկու հազնին :

Սեպտեմբերի 26. — Նողայսք քաղաքին մեր-

աղնեայ ժողովուրդը առանց քահանայի չը-
ձգելու մտքով, հրաման եղաւ Տէր Մկրտիչ
քահանային Մեղգոնեան որ երթայ այնտեղ
առժամանակեայ քահանայադորժութեամբ,
մինչեւ ցնոր կարգադրութիւն Առաջնոր-
դական Ատենի Վիճակիս :

Ք Ա Ր Ո Ձ

Ասացեալ ի հանդիսի մկրտութեան Թաքաւագի երիտասարդի՝ Իսմայելի Ղաշար-օղլի ի Ս. Ասուածածին եկեղեցոյ Սիմֆերոփոյի, ի Տոնի Աւետեաց Ս. Ասուածածնին (*).

„Որք միանգամ ի Քրիստոս մկրտեցայք՝ զՔրիստոս զգեցեալ էք, յի՛ք խոիր“ : ԿՈՂ.

Զօրագլուխն սուրբ հաւատոյ մերոյ Քրիստոս՝ իւր մար-
դեղութեան տնօրէնութեան մէջ, աստուածեղէն քարոզու-
թեամբ, զերմարդկային սուրբ վարուք եւ հրաշագործու-
թեամբ իւր Նոր եկեղեցոյ ամենայն փրկարար կանոն-
ները դնելով, եւ սուրբ խաչին վերայ իւր ընտրեալ հօտին
անպայման մարդասիրութեամբ փրկութեան միջոցներու
հանդէսը կատարելէն ետքը, երբ փառաւորեցաւ հրաշա-
փառ յաղթական յարութեամբ՝ Գալիլիոյ լերան գլուխը,
պատուէր տուաւ մետասան աշակերտացն ասելով. « Գնա-
ցէք այսուհետեւ աշակերտեցէք զամենայն հերանոսս, մը-
կրտեցէք զնոսս յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ » :

Այս աստուածաւանդ պատուէրը կատարեցին ամենայն
լրութեամբ ոչ միայն մետասանք, այլ եւ եօթնասունք, եւ
յաջորդաբար սուրբ Հայրապետք եւ վարդապետք եւ քա-
հանայք : Նոցա հետ այս սուրբ հաւատքը տարածելու հա-
մար շատ աշխարհական անձինք անգամ արք եւ կա-
նայք, Քրիստոսի սուրբ խաչը առած, ջան ի գործ դրին
ոչ միայն երկրէ յերկիր հալածուելով՝ քաղցածութիւն, զըր-
կանք, անձնուրացութիւն, վիշտ, չարջարանք, խաչ եւ
մահ կրելով պահպանել ընդդէմ չար հալածողաց իրենց
հաւատոյ սուրբ ուխտը, այլ եւ այլոց քարոզելով, իրրեւ
քաջ գինուոր Քրիստոսի, շատերուն ազատեցին բերա-
կատար աստուածգիտութեան, անաստուածութեան եւ սա-
տանայի զերութենէն, եւ պայծառացուցին քրիստոնէական
սուրբ հաւատը եւ եկեղեցին, այն իսկ զերագոյն լրութեամբ,
ինչպէս այժմ մեք կտեսնեմք : Այս պարտականութիւնը
բեւե ամենայն քրիստոնէից՝ իրրեւ Քրիստոսի գինուորու-
թեան սուրբ դրոշմը կրողաց եւ հաւատոյ զօրագլխոյն խա-
չադրոշմ դրօշակին տակը ժողովողաց վերայ կայ անխը-
տիր, բայց մասնաւորապէս այժմ եկեղեցին նոցա զի-

նուորութեան պարտքը հարկ չեղած ժամանակը պակսեցնե-
լով՝ կհրամայէ միայն գինուորիլ ընդդէմ երեք անարկու
բշնամեաց, այսինքն մարմնոյ, աշխարհի եւ սատանայի :
Իսկ այն պաշտօնը բողած է քարոզիչ վարդապետաց, ո-
րոնք ունին իշխանութիւն ի Տեառնէ կոխելոյ զօժս եւ ըզ-
կարիճս, ցուպ ի ձեռին շրջել աշխարհի ամենայն կողմերը՝
հերանոսաց քարոզութեան : Եւ ինձի պէս տկար գինուորաց
եւ անարժան հովուաց յանձնած է միայն արածել որ յիս
հօտս է : Երանի՛ բէ ես եւ բէ դուք կարողանայինք այս
պարտքերս ալ ճշդութեամբ կատարել. բեւե միւս պար-
տականութիւններս ալ չկատարելով, եւ վերջնովն միայն
զոհ լինելով, իրաւունք է զմեզ նմանցընել այնպիսի երկ-
ջոտ գինուորի, որ զերութեան եւ անօրինաց բռնութեան
մէջ ընկած մարդկանց ազատութեանը համար պատերազմի
եղնող բազաւորի մը դրօշակին տակէն փախած, իրեն անձը
կպահպանէ պատերազմի վտանգէ, այն մեծ պարտքը կա-
տարելէն խուսափելով, իւր անձին, ընտանեացը եւ մերձա-
ւորացը պահպանութեան հօգը միայն իւր վերայ առնելով :

Բայց զիարդ եւ իցէ, եւ Քրիստոսասէր եղբարք, բարե-
բաղդութիւն ունեցալ ղեռ տարին չլրացած երկու անգամ
մահմէտական երիտասարդաց մկրտութեան փառաւոր հան-
դէսը ձեզ ներկայացնելոյ. եւ այս երկու անգամն ալ ար-
ժանացալ տեսանել բազմաթիւ հանդիսականացդ բէ հոգւոց
բերկրութիւնը եւ բէ արտաքին ուրախութեանց հետ աջաց
արտասուքներ, որով կհետեցնեմ բէ կարելի է շատերդ
ձեր մտաց զաղափարէն առիք այս օրինակը մեր նախ-
նեաց՝ կռապաշտութենէ եւ կրակապաշտութենէ դարձը եւ
մկրտութիւնը՝ Սրբոց Թադէոսի եւ Բարբուղիմէոսի եւ
նոցա յաջորդաց օրերովը. նմանապէս Հայաստանեայց ընդ-
հանրական լուսաւորութեան օրը, ի ձեռն սրբազան Լու-
սաւորիչ Հօր մերոյ Գրիգորի Մեծի Պարբեւի : Կարելի է

(*) Տե՛ս յԱմսաթիւրէն Յուլիսի, էջ 194.